

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDETUL ALBĂ DE JOSMANUSCRISELE NU SE
— INAVOIAZĂ. —

Unitatea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 70 Lei

Pe 6 luni . . . 35 Lei

Pe 3 luni . . . 18 Lei

Numărul 1.50 Lei

—
Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Momente.

„Când s'a pogorît limbile amestecând, despărțit-a neamurile cel Preainalt; iară când a împărțit limbi de foc, întru o unire pe toți i-a chemat“. Așa cântă biserica în condacul sărbătorii sfințelor Rusalii și cântarea ei e plină de un adânc înțeles. Ziua Pogorîrii Spiritului sfânt este începutul bisericii creștine și programul de viață al acestei biserici, ideea dumnezească a Mântuitorului despre „o singură turmă și un singur păstor“, se cuprinde întreagă în cuvintele cântării sfințite, că „întru o unire pe toți i-a chemat“. Și dacă această chemare s'a făcut în ziua „când a împărțit limbi de foc“, când căldura binefăcătoare a harului dumnezeesc a înfrățit și chiar contopit inimile multimii în așa măsură, încât prin cuvântul sfântului Petru „măririle lui Dumnezeu“ erau auzite din partea fiecăruia în limba sa, înseamnă că tot numai focul de Rusalii al harului dumnezeesc poate să înfrățescă și în zilele noastre pe cei ce „chiamăți suntem întru o nădejde a chemării noastre“. Vino deci „Impărate ceresc, Spirite al adevărului . . . și te așează întru noi și ne curățește pe noi de toată spurcăciunea și mântuește, Bunule, sufletele noastre“.

* * *

Foarte multe puncte de asemănare cu acea primă zi de Rusalii a avut pentru neamul românesc minunata serbare simbolică a reînnoirii „Soldatului necunoscut“. Peste zecile și sutele de mii, cari au putut să ia parte de aproape la aceste serbări, sufletul întregului neam a asistat atunci în genunchi de departe și în închinarea mută a celor două minute de tăcere, spiritul eroismului, gata și de jertfa supremă, a „Celui necunoscut“, s'a purtat ca un mândru și glorios stindard de văpaie asupra țării întregi. La lumina lui curată sufletele noastre ale tuturor au putut să se pătrundă de înțelegerea marilor îndatoriri ce avem față de neam și de țară, iar sub puterea căldurii lui binefăcătoare au putut să se închiege în inimă atâtea sfinte îndemnuri, de a ne face vrednici de memoria Lui. Să dea deci Dumnezeu, ca dorința gloriosului nostru Rege, strigată în fața gropii deschise a acestui „Erou“, să nu fie cuvântul celui ce strigă în pustie!

* * *

Pentru Blajul nostru în sfârșit — și parva licet componere magnis — ziua de sfințele Rusalii se poate asemăna cu Spiritul ce se manifestă aici, an de an, cu atâta putere, în serbările noastre de 315 Maiu. Tradiția faptelor glorioase ale Blajului de ieri, sunt pentru noi cei de astăzi un cheag izbăvitor, care ne ține alături în lupta ce-o ducem, inspirându-ne mereu nouă puteri pentru izbânda finală a credințelor românești și creștinești, înscrise pe steagul în veci nepătat al acestui sfânt orașel: Ierusalimul învierii noastre.

ȘCOALA SPIRITULUI

de Prof. Augustin Popa.

În ziua primelor Rusalii o suflare înviorătoare a veșniciei a străbătut aerul îmbăcsit al pământului păcătos. Limbile de foc ce s'au coborât cu vuet din albastrul cerului au aprins în lumea patimilor negre focul sacru și curat al lumii de dincolo. Mângăitorul trimis de Hristos în această zi a deschis o școală nouă pentru oamenii istoviți în școlile tuturor filozofilor și patimilor, dibuitoare și mistuitoare. Este școala focului și a luminei, școala înălimilor și convingerilor avântate, a idealelor și caracterelor lămurite: școala spiritului.

Apostolii lui Hristos au trecut aici cel dintâi examen. Îi vedem, în așteptare, cu inimi fricoase și turburate. Cum vor întemeia ei pescarii simpli și urgisiți din Galilea o nouă și veșnică împărăție în lumea care an de an macină imperii uriașe? Le părea cu neputință. Dar abia îi atinge suflarea vântului din altă lume, abia răsbate în inimi căldura limbilor de foc, sufletele lor obosite s'au și aprins în vâlvătae. Atunci „s'au făcut din pescari apostoli“ și nimic n'a mai putut sta împotriva avântului lor cuceritor.

De atunci învățăceii spiritului au năpădit lumea în valuri nesfârșite. Milioanele cari își varsă sângele pentru Hristos, cu fața radiată de-o supremă fericire; cetele mari de anahoreți, cari abia mai ating pământul cu trupul lor spiritualizat de veghe și de post; șirul nesfârșit de fecioare, curate ca crini câmpului, cari de-atunci și până azi sunt cea mai strălucitoare podoabă a pământului ars de patimi; pleiada miilor de sfinți cunoscuți și necunoscuți, și, în sfârșit, toate sufletele cucernice și aprinse de doruri sfinte, toate caracterele neînfrânte, vestitorii adevărilor eterne și înfăptuitorii eroismului creștin; ei toți, toți au eșit din minunata școală a Spiritului, sunt elevi ai supremului dascăl al omenirii: Spiritul adevărului și al iubirii.

Noi, Românii, trăim tot în școala veche a trupului, suntem stăpâniți tot de duhul vechiu al acestei lumi. Și acest duh este foc arzător, dar nu curăță și nu dă căldură de viață, ci pârjolește ca patimile ce mistuie; fumul lui înădușă mireasma salcânilor înfloriți, răsleți, în codrii neamului. Este furtună ce mugește adânc, dar în loc să desfacă atmosfera, stârnește nori grei din praful pustiei, orbește ochii înțelepților, darmă și sfarmă credințele vechi și înțelepte. Vrea și el să clădească o lume nouă, cultură nouă, instituții moderne; dar toate le face din pământ și pentru pământ și nu observă că elementele descătușate s'au făcut tirani crânceni, în lanțurile cărora gemem neputincioși. Axiomele făurite — cu logică mecanică, dar nu cu căldura inimii — în atelierul lui de știință, scânteiază ca cristalii de ghiață, dar ucid viața, în jur.

Dacă vrem să trăim, va trebui să ne

smulgem fără amânare din acest atelier de cultură rece; să fugim din fumul mașinilor spre culmile cu aerul tare al credințelor din alte lumi; va trebui să avem priviri de vulturi infipte în soare, nu băjbăeli de soboli ce scurmă gila cea umedă!

Sărbătoarea Rusaliilor ne strigă cu putere: *îndărât la marea dascăl, la Spiritul adevărului și al iubirii!*

* * *

Dar unde vom găsi Spiritul Domnului și cine-l va instăpâni iarăși în sufletele noastre? Răspunsul e ușor: *biserica și școala sunt atelierele firești, în cari se făurește lumea sufletelor. De aici va trebui, prin urmare, să îșișnească izvorul miraculos al tămăduirii noastre.*

Durere, tocmai împotriva acestor instituțiuni însă trebuie să auzim, la noi, plângeri dese, în parte cel puțin justificate. Se pare, că le lipsește puterea vivificatoare, sufletul regenerat, care să creeze în singuratici și în societate altă mentalitate, alte concepții, alte caractere. Dela unire încoace nu putem încresta o îmbunătățire a moralității publice, ci mai curând contrarul. Este o plângere destul de generală aceasta, care trebuie explicată și, mai ales, vindecată.

Sunt în ce privește biserica — despre școală se va vorbi cu alt prilej — și greutăți invincibile, inerente stărilor de prefaceri, peste cari nimeni nu e stăpân. Are și societatea, statul o bună doză de vinovăție. Agitațiile de politică murdară răscolesc patimile într-o măsură înspăimântătoare. Tratamentul vitreg de care au parte slujitorii altarelor înstreinează multe elemente de valoare din acest ogor și celor rămași le taie însuflețirea și le scârțiează prestigiul în fața lumii. De sigur acestea nu sunt condițiuni prielnice pentru o activitate rodnică. Vor trebui, în aceste zile de Rusalii, să se gândească adânc asupra lor cărmuitorii neamului, cari nu scapă nici un prilej fără să-și exprime dorința vie după o însănătoșare morală a țării!

Totuș va fi bine, ca prin prizma Rusaliilor, să ne revizuim puțin munca și noi, oamenii din slujba bisericii. Constatând și apreciind la justa lor valoare toate începuturile bune din vremea din urmă, va trebui totuș să mărturisim, că *se putea face și mai mult, în unele cazuri chiar trebuia să se facă mai mult.*

Ne place să ne comparăm de regulă cu biserica ortodoxă, fiindcă bilanțul în acest chip ne este favorabil. Corect ar fi să privim mai cu stăruință spre apus! Ce viață impulsivă în biserică, ce pastorație plină de focul Rusaliilor! Ce spirit de adâncă pietate în preoți, ce convingeri religioase conștiente, adânci și puse în praxă la credincioși? Asociațiuni de tot felul, case de întruniri, presă înfloritoare, predică și cateheză plină de avânt, mărturisiri și cuminecări dese, sunt lucrurile pentru cari cheltuește preotul cel puțin 8 dacă nu 12 ore din cele 24 ale zilei.

Noi? Cât mai avem de urcat până la culmile unde vueste liber și nebiruit Spiritul adevărului. De sigur, în trecut cași azi, alții au mers pe drum larg și bătut, partea noastră a fost potecă șerpuitoare printre prăpastii. Dar tocmai de aceea e primejdios să căutăm în jos, spre cei cari se sbat în adâncuri. Privirea noastră de apostol neșovăitori trebuie să se scalde pururea în văpaia idealurilor aprinse de Spiritul vieții Acolo trebuie să ajungem!

Stăpâniți de aceste gânduri, să rugăm în zilele Rusaliilor pe Spiritul dătător de viață să vină să locuiască întru noi și să vindece sufletele noastre.

In chestia edificiilor școlare. Se știe, că ministerul instrucțiunii a pornit încă din iarnă o puternică acțiune de propagandă pentru ridicarea cât mai multor edificii școlare pe satele noastre. Ea nu pare a fi dat însă — cel puțin în părțile noastre — rezultatele cele mai bune și astfel ministerul s'a simțit îndemnat să ceară, acum de curând, și *sprijinul autorităților noastre bisericesti* în scopul acesta.

Cunoscut fiind diferendul principiar, foarte însemnat, ce există, pe chestia școlilor confessionale, între aceste autorități și între ministerul, care a știut să rămână surd la toate intervențiile acestora pentru a se respecta măcar acordul nenorocit, încheiat în toamna trecută, privitor la situația școlilor noastre, *chiamarea aceasta a ministerului, înseamnă*, după părerea noastră, *o directă sfidare*, întrucât, în loc să revină asupra păcătoasei sale atitudini din trecut față de școlile noastre, ne mai cere acum indirect și sprijinul pentru acțiunea sa de stațificare. Căci, ce alta înseamnă invitarea de-a stărui din răspuseri, ca credincioșii bisericii noastre să țină în bună stare edificiile pe care le au și să ridice, unde nu au, noi edificii... pentru învățământul de stat!

Punctul nostru de vedere în această chestiune este fixat mai nou în hotărârile Sinodului arhidiecezan din 1921, care, în deplin acord cu sinoadele de atunci ale celorlalte eparhii și cu cel mai nou sinod dela Gherla, a enunțat menținerea intactă și integrală a școlilor noastre confessionale. Și dacă e indiscutabil, că *acest punct de vedere se cuvine să fie respectat din partea tuturor*

factorilor bisericii noastre, până atunci până când un alt sinod arhidiecezan nu va fi adus în această chestiune o altă hotărâre, nu înțelegem cum se împacă cu acest punct de vedere *ordinul publicat în ultimul circular arhidiecezan (Nr. V)*, prin care preoțimea este invitată „*să îndemne și să înduplece pe credincioșii noștri*” a *corespunde dorințelor ministerului*.

Noi nu știm, ca punctul de vedere al bisericii noastre referitor la școlile sale să se fi schimbat cât de puțin în timpul din urmă și de aceea credem, că acest ordin consistorial nu poate să fie decât *o greșală fără valoare*, făcută poate din o condescență exagerată față de înaltul minister al instrucțiunii publice. La tot cazul însă o greșală, care e bine, și chiar necesar, să fie cât mai curând reparată!

Un important proiect de lege, s'a depus săptămâna trecută, din inițiativă parlamentară în ambele corpuri legiuitoare. E vorba de „*Reglementarea situației dispăruților de războiu*”, care și pentru pastorație a fost până acum o cruce din cele mai grele.

Proiectul, care nu-i eschis — și bine ar fi — ca în momentul când scriem acestea șire să fie și votat, prevede, că „*toți cei dispăruți, în timpul și cu ocazia războiului, socotit acest timp dela 16 August 1916 pentru vechiul regat și dela 1 August 1914 pentru teritoriile alipite, până la 31 Decembrie 1920, se consideră „morți” în baza unei hotărâri judecătorești individuale pronunțată de judecătoria ultimului domiciliu a celui dispărut*”. Se arată apoi că cine poate face cererea către judecătorie și că ce trebuie să se arate, pe cât posibil, în această cerere, determinându-se în amănunte întregă procedura ce este a se urma de la intrarea cererii și până la înscrierea „hotărârii rămase definitive” în registrul de morți al respectivei comune și chiar până la eventuala „reparație” a celui dispărut. Un articol deosebit și foarte important prevede, că „*cererea și întregă procedura vor fi scutite de orice taxe și timbre, iar procedura ca și celelalte formalități se vor îndeplini din oficiu*”.

Salutând cu bucurie aceste dispoziții, cam întârziate ce-i drept, dar totuși foarte binevenite, nu putem să nu încreștăm, că aproape simultan

s'a publicat și *în ultimul circular al arhidiecezei noastre un ordin*, prin care se cere urgent — și cel mult până la 30 Iunie c. — din toate parohiile noastre câte un conspect al tuturor văduvelor, a căror soți au murit sau dispărut în războiu.

Dispozițiile acestui ordin, care cere preoților o întreagă serie de lucrări destul de ostenitoare, vor fi probabil superate prin dispozițiile pozitive ale noiei legi, care dispune introducerea și pertractarea acestor cauze din oficiu, fără orice taxe și cu cea mai mare grabă, dar impuse fiind într'o vreme, când nu se cunoștea noul proiect, ele constituie fără îndoială o frumoasă dovadă a solitudinii Ordinariatului nostru arhidiecezan pentru o chestiune atât de importantă.

In mijlocul poporului.

— Noua vizitație canonică a Preasfințitului Iuliu al Gherlei. —

Insoțit de pâr. canonic Dr. V. Bojor, de profesorul de teologie Dr. G. Bob, și de mai mulți clerici din părțile locului, Preasfințitul Gherlei a început și anul acesta drumul apostolice, vizitând în zilele de 9—25 Maiu toate parohiile din protopopiatele Lugierdului și a Giulei, situate între Gherla și Cluj.

Incepând cu parohia Lona, sediul actual al protopopiatului Lugierdului, pâr. episcop a cutrierat pe rând toate satele acestei regiuni, controlând activitatea preoților și a curatoratelor bisericesti, informându-se la fața locului asupra situației din parohii și întărind credința în sufletul bun și primitiv al miilor de credincioși. Clujul noiei episcopii ortodoxe a ajuns — dupăcum se știe — un centru periculos al propagandei ortodoxe, întrucât aceasta nu caută în față mijloacele de cari se folosește, și astfel noua vizită arhierescă, venită aici atât de curând după aceea a pâr. mitropolit Vasile, are pentru biserica noastră o importanță deosebită. Prin contactul acesta nemijlocit, care totdeauna se face în cadrul unor frumoase serbări, cari rămân multă vreme în amintirea tuturor, credincioșii noștri — și altfel destul de tari în părțile acelea — câștigă noue puteri, cu ajutorul cărora vor și să înfrunte

☐ ☐ Foiața „Unirii”. ☐ ☐

Educația religioasă.

Sentimentul religios, care constă în credință, în iubirea lui Dumnezeu și a deapropelui, în nădejde, în încredere, în recunoștință, în pietate și smerenie, în seninătatea și liniștea conștiinței pe urma împlinirii datoriei, în frica puerilă de Divinitatea, care cârmuește viața noastră etc., a fost cel mai de frunte factor de progres nu numai în copilăria unui popor, ci și mai târziu și avem convingerea adâncă, că pentru totdeauna va rămâne un factor indispensabil în viața omenimei. Fără acest razim puternic se prăbușește moralitatea, se întunecă calea spre ideal a omului și se dă curs liber tuturor pornirilor pătimăse, cari nu cruță nici suflet, nici trup. Lipsind aceasta sevă, acest element de întărire și înălțare în viața unui neam, perpetuarea aceluia a fost și va fi totdeauna o imposibilitate.

Importanța atât de covârșitoare a sentimentului religios explică nizuințele celor chie-mați: părinți, preoți, învățători, chiar și bărbați de stat cu prevederi largi, — pentru o cât mai bună educație religioasă.

Părinții, cari judecă și-și înțeleg rostul

lor în familie, stăruie pentru crearea unei atmosfere cât mai curate religioase. Prin pilda lor aruncă neîntrerupt sămânța cea bună în sufletul copiilor, al căror fel de a fi îl supraviețuiește discret. Vorbesc cu pietate despre Dumnezeu, căruia îi arată iubirea în rugăciune, în cercetarea bisericii, în primirea sfințelor taine și, peste tot, în împlinirea cu devotament a tuturor datorințelor. Se feresc să spună vre-o vorbă batjocoritoare la adresa celor sfințe. Mediul prielnic religiosității, moștenit dela părinți și păstrat cu pietate de ei, îl lasă nepângărit fiilor lor.

Copiii, ieșind din casa părinților, sunt primiți în școală cu bunăvoință și iubire de învățător și preot. Acești doi factori culturali, puși în serviciul școalei și al bisericii, în adevărata slujbă a poporului, lucrând în bună înțelegere, continuă, zi cu zi, la ridicarea și întărirea altarului început de părinți în sufletul copilului. În chipul acesta familia se complectează prin școală, venind aceasta într'ajutor familiei și pe terenul educației religioase.

Preotul, în special, în virtutea sfintei lui misiuni, cum și în virtutea atâtor canoane și îndemnuri dela superiori, are menirea de a cultiva sentimentul religios în inima copiilor, lăsând pe prunci, nu numai să meargă la Isus, ci să-i ajute și să-i conducă cu iubirea caldă, cu care și-au dus mamele la Isus pe

fiii lor. Preotul conduce pe prunci nu numai la învățarea și cunoașterea dogmelor, nici numai la o practică statornică a cultului extern, ci la formarea conștiinței religioase, a sentimentului religios, încălzit de lumina credinței în existența și prezența Părintelui ceresc, căruia i-se cuvine laudă și închinăciune și mulțumire și ascultare mai pe sus de toate și în toate.

Rezultatul acesta îl obține preotul prin prolegerile mute ale vieții sale senine, curate, pline de iubire, dreptate și seriozitate față de băieți și prin un metod, care nu obosește și nu disgestă pe băieți, ci-i atrage, îi umple de plăcere și de iubire față de studiul religiei. Lecțiunile lui sunt intuitive. În ora de religie în școală e viață, e bucurie și muncă, cari se repetă și în biserică, unde băieții citesc rugăciuni, cântă, citesc apostolul, recitează credeul și Tatăl nostru, fac pe crâșnicul și din când în când se împărtășesc cu preasumpul Trup al Domnului. Nizuința preotului este, să conducă pe fiii săi sufletești la Isus, pe care cunosându-l bine, nu-l pot uita și nu pot să nu-l iubească.

Promovarea educației religioase o dorește și o intenționează superioritatea bisericescă, când îndeamnă pe preoți, legându-le de suflet marea datorie de a catehiza, când le poruncește acest lucru și le facilitează munca. Gu-

ate ademenirile păcătoase ale acelor, cari erau „să adune precum nu trebuie“.

Primirea arhierelui a fost pretutindeni lină de căldură și însuflețire. Concursul autorităților, dar cu deosebire zelul și sârguința preoților noștri, ajutați de dragostea față de biserică a credincioșilor, intelectuali și țărani, a făcut din acest drum de sfânta apostolie adevărat drum de triumf al ideilor înălțătoare, a căror sămânță s'a aruncat cu bielsug pe toate ogoarele în aceste zile de praznic. Sărbătoarea a fost sat, în care să nu fi fost una sau mai multe porți triumfale, în care stradele să nu fi fost împodobite din greu cu velințe și steaguri naționale și în foarte multe din ele s'au putut vedea cară pline de tineri însuflețiți, cari prin cântările lor bisericesti și naționale imprimau un caracter deosebit de solemn și serios. Serios și serbătoresc ce purta din sat în sat arhierul iubit.

Lona, Bonțida, Dobâca, toate satele notabile Lugierd, Chicădiu, Silivaș, Vale, Iclod, Blășut, Giula și, aproape fără nici o deosebire, toate celelalte comune vizitate, au fost locuri de frumusețe și înălțătoare manifestări de bucurie și dragoste împurtată. Dar pare că toate au fost întrecute prin strălucita primire făcută la Borșa, unde arhierul a săvârșit sfânta biserică, o adevărată sărbătoare pentru întreg jurul aceia. Primit cu banderiu de cărei, care l-a ieșit înainte până la Ciomăfaia, a porți și cu cară triumfale, arhierul a putut să vadă în jurul său, în ziua sfințirii, credincioși din aproape toate satele protopopiatului Giula. Mâna dibace a deputatului dietal al Borșei, d. Dr. Emil Hățiegan, care a ținut să rîde prin prezența sa fastul serbărilor, s'a remiș aici pretotindeni și dragostea clerului și credincioșilor grupați strâns în jurul păstoriului a făcut aici tuturor impresia unei puteri ce cetăți, de zidurile căreia se vor frânge și se mai grele atacuri ale celor ce uneltesc împotriva bisericii noastre.

Genunchii plecați în țărână a întregii mulțimi, care se pregătea să primească binecuvântarea apostolică a Papei, și lacrimile, de bucurie din ochii atâtor, cari n'au mai apucat

arhierul arhidiecezan în timpul din urmă a luat toate măsurile necesare pentru o cât mai bună organizare: a instituit o comisiune catehetică, a organizat inspecțiunea învățământului religios, a publicat o nouă programă analitică pentru cel mai înalt obiect de învățământ, prin comisiunea catehetică, a publicat concurs pentru manuale școlare, ca să înceteze orice monopol și pentru ca să avem manuale cât mai corespunzătoare. În anul trecut a dat două cerculare de mare importanță, unul către toți protopopii, îndemându-i, între altele, să controleze învățământul religios, al doilea către administratorii parohiilor vacante, cărora le ordonează, ca în fiecare săptămână să se prezinte în parohie, pentru a se catehizeze etc. Tot în anul trecut a publicat în chestia aceasta un călduros apel al arhierului cultelor.

Știm noi, că pe terenul educației religioase sunt încă multe rele, multe greutăți; toate acestea însă ne inspiră încredere în delătura pedecilor și în îndreptarea relelor, cum într-o imprimăvărare pe acest teren.

Senior.

Cum ne curățim sângele

și ne întărim trupul

oșura interesantă și instructivă, care nu trebuie să lipsească din nici o casă, cereți-o gratuit contra 1 leu în mărci postale pentru porto cereți Farmacia VOREL din Piatra-N.

atari zile de praznic, ne îndeamnă să spunem cu sfântă mândrie, că mergând înainte pe această cărare nu ne temem de nime, fiindcă simțim că Dumnezeu ne ajută.

Ca un moment important și care învederează și el sufletul curat românesc ce animează activitatea bisericii noastre, mai amintim că în toate comunele pe unde a trecut arhierul s'au înființat la îndemnul său și agenturi de propagandă culturală ale Asociației noastre dela Sibiu, împărțindu-se pretotindeni biblioteci populare.

Dea Dumnezeu, ca și din alte părți ale provinciei noastre bisericesti să putem încreșta cât mai des, asemenea manifestări de apostolie modernă.

Petru eroul necunoscut.

— Cuvântul M. Sale Regelui —

Cu prilejul reinhumării eroului necunoscut în Parcul Carol din București, M. Sa Regele Ferdinand I-a decorat cu „Virtutea Militară“ clasa I. și depunând pe sicriul lui o coroană de lauri a spus, ca suprem omagiu din partea întregului neam, următoarele cuvinte pline de un adânc înțeles:

»Cu cununii de laur erau întâmpinați în vechime biruitoarii sub arcuri de triumf și tot cu cununii de laur se cinsteau mucenicii credinței mântuitoare.

»Cununa de laur ce-ți aduce întâim Rege al României Mari, ție ostașului fără nume, care intrupei de acum și până în veac jertfa sutelor de mii de vieți închinată pe altarul Patriei pentru mărirea și unitatea națională, este și cununa mucenicii și cununa biruitorului.

»Toată suflarea românească în clipa aceasta își îndreaptă gândurile patriotice spre tine, simbolul jertfei și al vitejiei; toți ochii lacrimează, toate inimile bat acum pentru cei iubiți ai lor, cari singuri, sub cerul lui Dumnezeu sau în vijelia luptelor, au închis ochii departe de orice mângâiere. Iar înaintea locașului tău de veci se închină azi cu adâncă recunoștință Țara întreagă, căci, fără nume fiind, ești al neamului întreg.

»Dea Domnul ca fiorul acestor momente înălțătoare, cari în fața ta ne cuprinde deopotrivă pe cei mici și pe cei mari, să fie un sfânt și poruncitor îndemn la unirea tuturor sufletelor românești în jertfe și iubire și ca gândul mării și țăriei Țării să le înalțe spre o muncă rodnică și frățască.

»Iar generațiile viitoare binecuvântând jertfele noastre, să le aibă deapururea drept pilda virtuților, a uitării de sine în fața binelui obștesc și a jertfei depline pentru mărirea și înălțarea neamului.»

Revistă bisericască.

Gazetele anunță mai nou următoarele schimbări în diplomația papală: În locul Monsegnierului Locatelli, ridicat la rangul de Cardinal, a fost numit la Lisabona Mgs. Nicotra nunțiu apostolic din Bruxelles, iar în locul lui a trecut Mgr. Micara dela Praga. La Praga va merge probabil Mgr. Marmaggi dela București.

P. V. Ordinariat din Gherla anunțând noul aranjament privitor la creșterea unei serioase sucreșcențe de călugări basiliani, invită pe toți cari simt chemare spre statul acesta, să i-se anunțe, pentruca ordul românesc să poată porni dela început cu cât mai multă putere. Anunțările se pot face, pe cât știm, la toate scaunele noastre episcopesti, și n'avem destule cuvinte să îndemnăm la aceasta pe toți cari simt o atare chemare.

La stăruințele P. V. Ordinariat arhidiecezan, s'a obținut ca în Colegiul de Propaganda Fide să avem, începând cu proxumul an școlar, cu doi alumni mai mult decât până acum. — Aviz tinerilor buni, cari au chemare pentru preoție!

Curând după cele din urmă două beatificări, a surorii Terezia de Pruncul Isus și a păr. Garicoits, sf. Părinte al Romei a purces Duminecă în Maiu și la beatificarea Cardinalului Robert Bellarmin. Procesul lui de beatificare, început încă în 1627 sub Urban al VIII-lea, trăgănat apoi din diferite motive — o dovadă mai mult pentru grija deosebită cu care se lucrează în astfel de chestiuni! — a ajuns deci și el la sfârșitul dorit de atâta vreme de o lume întreagă. Societatea lui Isus are de acum un nou patron în ceriuri, iar sacral Colegiu al Cardinalilor un nou titlu de mândrie curată.

În legătură cu sporul de leafă, prevăzut în noul buget al țării, ministrul de finanțe a răspuns la întrebarea unui arhieru următoarele: »Toți ceice sunt în bugetul statului vor beneficia de regulile stabilite de comisia bugetară pentru repartizarea suplimentului de cele 500 milioane prevăzute în buget«. — Preoțimea încă va fi deci luată în considerare.

La instalarea noului episcop ortodox dela Bălți (Basarabia), s'a declarat pe față conflictul latent dintre arhiepiscopul Gurie și ministrul cultelor. Păr. Gurie a ținut cu tot prețul să citească el „gramata“ prin care instalează pe episcopul Visarion Puiu, zădarnicind prin aceasta, ca acelaș lucru să se facă din partea mitropolitului Moldovei, care după lege pare a fi avut dreptul s'o facă. Situația bisericii basarabene, care se solidarizează în întregime cu atitudinea dărză alui Gurie, a ajuns astfel deosebit de supărătoare, și ea va face încă mult necaz guvernului.

În fața persecuțiilor revoltătoare înscenate de Sovietele rusești în contra persoanelor cari stau în serviciul bisericilor creștine, s'au produs mai nou alte două proteste colective, unul din partea episcopatului polonez, iar al doilea din partea tuturor confesiunilor, cari au reprezentanți în Paris. Intre ceice au semnat acest din urmă protest găsim și pe Pr. V. Radu dela biserica românească de acolo.

Dintr'o conferență a dlui P. Gârboviceanu reținem că „300,000 de Români din Sârbia veche n'au nici o biserică românească și nici o școală a lor“. Și asta într'o țară, cu care avem cele mai prietenești legături politice! — Aici să-și dovedească ortodoxismul român puterea de salvare a elementului românesc, iar nu aruncându-se asupra bisericii noastre unite, care chiar de loc nu este în primejdie de-ași pierde naționalitatea!

Comitetul central al reuniunii arhidiecezane, a hotărât să țină în timpul apropiat misiuni populare în următoarele parohii: Orlat, Bicalat și Șilea maghiară.

ECZEMA boalele de piele, coșurile se vindecă sigur cu

POMADA CADOL

Găsiți la farmacia și droguerii sau contra mandat poștal de lei 25 dela

FARMACIA VOREL, Piatra-N.

Cereți gratuit prospectul: Cum se vindecă eczema.

Știri mărunte.

Personale. P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. canonic *Iacob Popa* de inspector școlastic arhidiecezan, pe p. canonic *Dr. Ioan Balan* de prezident al forului matrimonial de a III inst. pentru eparhiile sufragane, iar pe p. *Traian German* și *Dr. Aug. Tatar* de asesori suplenți la acelaș tribunal.

— Din prilejul noii vizitații canonice, Preasfințitul Gherlei a numit pe protopopul *Dr. Iuliu Șimon* (Iclod) de asesor konzistorial, iar pe p. *Iuliu Pop* (Lujerd) și pe p. *Teofil Moldovan* (Inău) de protopopi onorari.

Concursuri. P. V. Ordinariat arhidiecezan publică, cu terminul de 30 Iunie, concurs la parohia *Hususău*, împreună cu *protopopiatul Bișoi*, precum și la parohiile *Alecuș* (Biia), *Bistra* (Roșia de munte), *Balda* (Cătina), *Agrișteu* (Ibașfalău) și *Ghirbom* (Sebeș).

Chiemarea M. Sale Reginei. Din prilejul sf. serbători ale Rusaliilor, M. Sa Regina Maria adresează în favorul tuberculoșilor cătră țara întreagă următoarea chiemare inspirată de o adâncă iubire de neam: »Rusaliile se apropie și cu ele ziua aleasă de noi în folosul tuberculoșilor. Glasul meu se ridică de nou, spre a Vă cere ajutor! Mă bucur de tot binele ce-l putem face împreună, celor mai nenorociți dintre cei ce suferă, celor tuberculoși, a căror număr crește îngrozitor. Munca ce avem de desăvârșit e anevoioasă! Trebuie să clădim sanatorii, să izolăm bolnavii, să îngrijim copiii! Dar, ne trebuie bani! Viața e scumpă, suferințele sunt mari și nenumărate. Voi cari sunteți sănătoși gândiți-Vă la cei ce suferă. Dați pentru dâșii, dați din adâncul inimei! Nici un dar nu e prea mic, prea neînsemnat, fiecare firmă e primită cu bucurie. Binecuvântarea lui Dumnezeu, a Mea și a miilor de suferinzi va fi cu voi. Dumnezeu Vă va răsplăti în ceea ce aveți mai scump».

Locale. Măine, sărbătoarea Pogoririi sf. Spirit, va pontifica și predica în catedrală p. mitropolit *Vasile*, săvârșind a doua zi de Rusalii aceleași funcțiuni în biserica parohială.

— Ca și'n trecut *serbarea națională de 10/23 Maiu* s'a prăznuit la noi și anul acesta cu o pompă deosebită. Liturghia solemnă, la care au participat autoritățile și elevii tuturor școlilor, a fost pontificată de p. Dr. *Izidor Marcu*, vicarul mitropoliei. A urmat apoi o frumoasă serbare școlară, cu puncte de cor, orchestră și declamări, și cu o conferință ocazională ținută de profesorul Dr. *Coriolan Suci* dela liceul de băieți. De aici școlile au plecat, în sunet de fanfară și de cântări naționale, pe străzile frumos împodobite ale Blajului, făcând să pătrundă până și în cele mai ascunse colțuri ale orașului însuflețirea de praznic a acestei zile mărețe.

— Cu participarea unui însemnat număr de membri s'a ținut Dumineca trecută *adunarea generală anuală a Casinei române*. Cu acest prilej s'a ales un nou comitet, în frunte cu p. canonic *Dr. Alexandru Rusu*, proclamându-se ca noi membrii onorari foștii ei prezidenți: *Dr. Ambroziu Chețianu* și *Dr. Izidor Marcu*.

— Sub conducerea profesorului *Al. Lupescu-Melin*, cohorta »S. Bărnuțiu« a cercetașilor noștri a dat Dumineca trecută o frumoasă *reprezentare artistică* la Murăș-Uioara.

În amintirea lui Gheorghe Lazăr. La 17/30 Septembrie ale acestui an se împlinesc 100 ani dela moartea lui *Gheorghe Lazăr*, ardeleanul din Avrig, care trecând în Muntenia a trezit acolo la viață cultura națională adormită de-abinele, pornind și în aceste părți curentul binefăcător, care ne-a hărăzit mândria zilelor de azi. Din prilejul acesta se vor face în satul său

natal, unde-i este și mormântul, mari serbări naționale, patronate de Asociațiunea noastră din Sibiiu, având desigur și întreg concursul guvernului țării. O lege votată, de curând în aplauzele unanime ale parlamentarilor, înființează la Avrig o școală normală, care deschizându-se chiar cu prilejul serbărilor de comemorare va fi fără îndoială cel mai potrivit omagiu ce putea să se aducă marelui dascăl al neamului.

Noi cursuri de vară la Vălenii-de-munte. Abia s'a întors d. N. Iorga din drumul său de apostolie culturală în străinătate, și se și anunță prin »Neamul Românesc« noile cursuri de vară, cari vor avea loc între 15 Iulie și 15 August la Vălenii-de-munte. Până acum au fădăduit concursul lor următorii: N. Bănescu, V. Bogrea, Marin Ștefănescu, F. Ștefănescu-Goangă, Gh. Tașcă, N. Batzaria, Alex. Cusin, Ap. D. Culea și alții. Inscriserile se primesc de pe acum la »Liga Culturală« (strada Banu Mărăcina) în București.

Taxele postale pentru străinătate au fost simțitor majorate cu începere de 15 Maiu c. Astfel pentru Austria, Cehoslovacia, Italia, Iugoslavia, Polonia și Ungaria se va plăti pentru o scrisoare simplă 4-50 Lei, iar pentru celelalte țări câte 6 Lei. Pentru fiecare 10 grame în plus peste obișnuitul de 50 grame se va plăti câte 3 Lei. *Taxa de recomandare* va fi pentru oricare țară de câte 6 Lei. În această proporție s'au ridicat taxele și pentru celelalte lucruri (imprimare, hârtii de afaceri, probe de mărfuri etc.) destinate străinătății, majorând pe alo-curea taxele și pentru traficul intern.

Turnul Eiffel din Paris va fi dărâmat. Vestitul turn de 300 m. înălțime, construit pentru expoziția universală din 1889, care a costat 6 milioane franci, dar care în timpul mai nou și-a pierdut valoarea ce-o avea pentru știință și în deosebi pentru telegrafia fără fir, e vorba să fie dărâmat. Stațiunea dela Melun l-a stricat tot prestigiul și cum fierul prețios ce conține poate fi utilizat foarte bine la reconstruirea teritoriilor devastate, e foarte probabil că ceice n'au avut încă prilejul să urce cele 1792 de trepte ale lui, să nu mai aibă mult timp puțința s'o facă.

† **P. George Tulbure**, parohul nostru din Fildul de sus, (arhidieceză) s'a stins în 23 Maiu c. în anul 79 al etății și 52 al preoției sale cinșite. Profesorul *Ioan Pop-Câmpeanu*, administratorul nostru, deplânge într'ânsul pe moșul nevestei sale. — Odihnească în pace!

† **P. Augustin Laurențiu**, preot în Frata (arhidieceză), s'a stins la 17 Maiu c. în anul 57 al etății și 30 al preoției sale. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“.

O. Cluj. Suntem și noi foarte nemulțumiți de trăgările fără sfârșit ale faimosului comitet de acțiune și mai știm că o seamă dintre membrii lui se ocupă foarte serios cu gândul să se demită dintr'ânsul, dar putem să Vă vestim, că acum de nou se vorbește foarte insistent de pregătirea adunării generale de constituire. Să sperăm deci, că deacum nu o să fie numai vorbe.

„Revista teologică“. Sibiiu. Nu știm, că o să Vă împiedecați de ceace am scris în legătură cu articolele dlui Ghibu din »Patria«, fiindcă am fi insistat atunci mai multor asupra chestiunii pentru a o putea pricepe și DV. Intrucât nu e prea târziu și mai puteți să Vă faceți o altă părere, mai adaugăm deci — în legătură cu »paralelismul« DV. foarte interesant —, că este cu

total altceva să naționalizezi o universitate de stat, decât a fost ieri maghiară, este de sine înțeles, ca azi, statul român, să fie română, — și să »naționalizezi (!)« altă parte, cutare clădire bisericască a unei confesii care a rămas și în noul stat pe de-antregul ceea ce a fost înainte. Deosebirea aceasta nu este chiar așa subtilă, încât să nu o puteți înțelege și DV. și de ace Vă rugăm foarte mult să sfătuiți pe iubii frați de Cluj, că dacă vreau să aibă o biserică, de care să nu rușineze, să se apuce de lucru și să nu răvnească averi străine, la cari pe cale cinșită nu vor putea ajuta nici când.

P. Blaj. Găsim și noi că stava de cai, de ca amintiți ar trebui să-și caute alt drum de acasă până pășune și înapoi, pentru ca să nu ineece, și de zi, în groasă de praf toate locuințele ce le cad în cale. vedeți, îndrumarea lor în altă parte aparține primar orașului și acolo noi n'avem cuvânt. Să sperăm totu că lumea va înțelege și caili vor începe să galopeze aiurea. Altfel, te pomenești, că o să trebuiască să registrăm la »locale« și diverse incidente »hipice«!

S. Roma. Cele trimise au sosit și o să vedem vom putea să spicim din ele.

Of. par. Borhid. Suma trimisă am primit-o. Expediat toți nril din anul acesta.

Dr. P. Izvin. Am primit banii. Foia merge regul Am trimis și nril ceruți.

M. Bogdana. Suma trimisă am primit-o.

H. Turț. Achitat până în 30 VI 1923.

Stropitoare de vii și părți constructivoare de metoda

„Austrie și Wermoral“.

se găsesc la

FRĂȚII PAULIN

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se primește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chimicale

Fabricăm Cazane de fier rachi

căldări de spălat, vâpsit

și de tăbăcărie

În condițiunile cele mai favorabile

(16) 34 - 52

Durerea de cap Migrenă

Nevralgie

Dureri reumatice etc. vindecă și liniștesc la ment tabletele **KALMA**, pachetul lei 4, la droguerii și farmacii. Se trimet contra mandat lei 40 franco 10 pachete **Kalma**. Adresați:

FARMACIA VOREL, Piatra-

Transpirația Mâinilor

Mirosul Picioarelor,

dispare întrebunând lichidul **S. A. S.** De vânzare la Farmacii și Droguerii sau contra mandat postal de lei 20, vi-se trimite de către **Farmacia VOREL**, Piatra-N.

Cum ne vindecăm de Reumatism și G

Broșură interesantă și interesantă și instructivă Se trimete gratuit contra mărci postale 1 leu, pentru port. Adresați:

Farmacia VOREL, Piatra-

„Unirea“

nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

TUSA

PECTORALE VOREL în plicuri și cutii, SIROPUL CARPAȚILOR VOREL, GUDRÔNUL VOREL.

Veți alege, după plăcere, unul din aceste specialități. Le găsiți la drog. și farm.

Dep. central: **FARMACIA VOREL**, Piatra Neamț.